

חידושי אגדה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

פסחים דף מב

שיעור ב'

בית הלוי דרוש ג'

מבואר היטב דהנה גם מקודם דיצעו שניהם רבקה וגם יעקב דיצחק לא יברך אותו רק בברכות של עולם הזה כיון שיצחק יהי' סובר שמברך כל זאת לעשו ועניינים של עוה"ז שייך רק לו ולא ליעקב וזהו ג"כ הטעם מה שרצה יצחק לברך את עשיו דוקא ולא ליעקב דלכאורה אינו מובן טעמו בזה דאע"ג שעשו רימה אותו וכמאמר הכתנב כי ציד בפיו שהי' שואלו האיך מעשרין את המרץ ואת התבן מ"מ הרי ודאי דמ"מ יודע הי' שיעקב יותר צדיק מעשו, ובהדיא איתא במדרש על הא דאמר יצחק הקול קול יעקב והידיים ידי עשו דמשום שאמר לו כי הקרה ה' אלהיך לפני הכיר בו שהוא יעקב מדשגור שם שמים בפיו דלעשו—לא הי' שגור שם שמים בפיו, הרי דגם הוא ידע דיעקב יותר צדיק ממנו. רק טעמו של יצחק הי' בזה משום דאיתא במדרש בעודם שניהם בבטן אמם חלקו ביניהם ויעקב נטל לחלקו העוה"ב ועשיו נטל לחלקו העוה"ז ומש"ה רצה יצחק לברך את עשו בברכות של עוה"ז יען הוא חלקו משעה הראשונה, והמעייץ בפסוקים יראה בברכה הראשונה כשהי' סובר שמברך לעשו אמר לו מטל השמים ומשמני הארץ רוב דגן ותירוש יעבדוך עמים וישתחוו לך לאומים הוי גביר לאחיך דכל זה הם הצלחת עוה"ז הצלחות עוברות ולא הזכיר שום ברכה מהצלחות האמיתיות והקיימות ואח"כ כששלחו

חתם סופר, תורת משה פרשת תולדות

על הפסוק: "שני גיים בבטןך"

הנכנס לצהמ"ק, והנה תחלת כוונת יצירת הצנים האלו הי' שיהי' יעקב וכל זרעו לעולם ממלכת כהנים וגוי קדוש נשיא חלקי בעולם, ועשו כזבולון, ונתן לתוך פיו של ישראל כזבולון וא"כ יהיה כל ישראל לעולם כמו רבי דודו וכל עשו לעולם כאנטוניוס, רבי נשיא חלקים ונהג צו אנטוניוס כבוד גדול כתלמיד לרבו ורבי נהג כבוד כאנטוניוס כמו לכל קיסר רומי, אך כל זה הי' כל זמן שהי' צבטן אמם בתחלת יצירה שני גיים זה אנטוניוס ורבי צ'ע"יך דייקא, וע"כ הניח יעקב את עשיו ללכת קודם לו ולא עכבו כזבולון קודם לישיב, אך משינא ראשו ורובו ערס ילאו רגליו כבר נתלבש צ'ס"ס, וכחוצ ושני לאומים ממעיך יפרדו תיכף נתפרדו אלו מאלו אלה לחיי עולם ואלה לחיפה דראון עולם, ואיתה צפסיקהתא שצנאחמו מרחם עקר רחם אמו צדך

זוהר בראשית קעב.

יומיא צשעתא דאנטריכו לצנוי לגבי כל עמין דעלמא וצגין כך צשעתא דאמר עשו נסעה וגלכה ונפלוג האי עלמא כחדא ונשלוט כחדא מה אמר יעבר נא אדני לפני עבדו יקדים עשו שלטניה השתא צהאי עלמא • יעבר נא כד"א (מיכה ב) ויעבור מלכס לפניהם וי' צראשם חקדים אנת שולטנותך בקדמיתא צהאי עלמא • ואני אתגלה לאחי אנת אסלק גרמי לההוא עלמא דהתי ולכוף יומיא לחינן יומיא דחזנן (א) לאט •